

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології та соціології
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

СИЛАБУС
Вибіркової навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ТА КОУЧИНГ

підготовки бакалавра

спеціальності 053 Психологія

освітньо-професійної програми Психологія

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Організаційне консультування та коучинг» підготовки бакалавра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньою програмою Психологія – 11 с.

Розробник:

Журавльова Олена Вікторівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри загальної і соціальної психології та соціології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології

протокол № 1 від 15 вересня 2020р.

Завідувач кафедри: _____

Лазорко О. В.

I. Опис навчальної дисципліни

Для студентів денної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», освітньої програми «Психологія»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія, Психологія, бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>210 / 7</u>		Рік навчання <u>4</u>
		Семестр <u>8</u> -ий
		Лекції <u>22</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>20</u> год. Лабораторні <u>18</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Самостійна робота <u>142</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації <u>8</u> год.	
Мова навчання українська		Форма контролю: залік

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», освітньої програми «Психологія»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія, Психологія, бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>210 / 7</u>		Рік навчання <u>5</u>
		Семестр <u>10</u> -ий
		Лекції <u>20</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>16</u> год. Лабораторні <u>16</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Самостійна робота <u>133</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації <u>25</u> год.	
Мова навчання українська		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП Журавльова Олена Вікторівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання -

Посада старший викладач кафедри загальної і соціальної психології та соціології факультету психології та соціології

Контактна інформація (телефон: 0332244012)

e-mail: zhuravlova.olena@eenu.edu.ua)

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Організаційне консультування та коучинг» спрямована на ознайомлення з широким колом напрямків у теоріях та практиці організаційного консультування; здобуття студентами теоретичних знань щодо процесу консультування організації як складним цілісним утвором, дослідження головних компонентів цього процесу та їх особливостей на різних рівнях розвитку та ієрархії організацій.

2. Пререквізити курсу.

Вивчення дисципліни «Організаційне консультування та коучинг» базується на дисциплінах нормативного та вибіркового циклу попередніх років навчання: Організаційна психологія, Психологія управління, Соціальна психологія.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційне консультування та коучинг» є формування у студентів комплексу знань і умінь щодо практичної реалізації навиків роботи організаційного психолога, що дає змогу найповніше врахувати і, навіть, скорегувати психологічні характеристики особистості працівника; усвідомлення коучингу не тільки як методу безпосереднього навчання, але і як філософії, системи технологій і методів, спрямованих на постановку й максимально швидке досягнення цілей.

Завданнями вивчення дисципліни «Організаційне консультування та коучинг» є ознайомлення з комплексом новітніх методик, що використовуються в галузі організаційної психології, визначення основних характеристик, напрямків та форм коучингу на підприємстві та обґрунтування доцільності використання коучингу вітчизняними підприємствами, аналіз відмінностей коучингу від тренінгу, професійного консультування, наставництва.

4. Компетентності

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

Спеціальні компетентності:

ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

- ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій
- ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
- ФК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики
- ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

5. Структура навчальної дисципліни

Для студентів денної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньою програмою «Психологія»

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Лабор	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Організаційне консультування							
Тема 1. Поняття та зміст консультативної діяльності.	14	2	2		10		ДС/3
Тема 2. Принципи організації відносин між клієнтом і консультантом Психологічні феномени та фактори організаційної поведінки	17	2	2	2	20	1	ДС/3
Тема 3. Методи організаційної діагностики	17	2	2	2	20	1	ДС/3
Тема 4. Технологія прийняття менеджерами управлінських рішень в організації	17	2	2	2	20	1	ДС/3
Тема 5. Спеціальні методи консультування в бізнесі: методи тестування, тренінгу і проведення імітаційних ігор, методи активації творчого мислення	15	2	2	2	8	1	ДС/3
Тема 6. Технології профілактики та подолання соціально-психологічних труднощів в організації	19	2	2	2	12	1	ДС/3
Разом за змістовим модулем 1	99	12	12	10	90	5	18
Змістовий модуль 2. Коучинг							
Тема 7. Концептуальні засади коучингу	14	2	2		10		ДС/3
Тема 8. Етичні стандарти та компетенції коуча	18	2	2	2	12		ДС/3
Тема 9. Моделі life та бізнес коучингу	17	2		2	12	1	ДС/3
Тема 10. Методи і технології проведення коучингу	15	2	2	2	8	1	ДС/3
Тема 11. Техніки, спрямовані на вирішення конкретних завдань клієнта	17	2	2	2	10	1	Р/10
Разом за змістовим модулем 2	81	10	8	8	52	3	22
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							МКР/30
Модульна контрольна робота 2							МКР/30
Всього годин:	210	22	20	16	142	8	100

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньою програмою «Психологія»

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Лабор	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
-------------------------------	--------	------	-------	-------	-----------	-------	----------------------

							Бали
Змістовий модуль 1. Організаційне консультування							
Тема 1. Поняття та зміст консультативної діяльності.	16	2	2		10	2	ДС/3
Тема 2. Принципи організації відносин між клієнтом і консультантом Психологічні феномени та фактори організаційної поведінки	14	2		2	18	2	ДС/3
Тема 3. Методи організаційної діагностики	16	2	2	2	18	2	ДС/3
Тема 4. Технологія прийняття менеджерами управлінських рішень в організації	14	2	2		8	2	ДС/3
Тема 5. Спеціальні методи консультування в бізнесі: методи тестування, тренінгу і проведення імітаційних ігор, методи активації творчого мислення	14	2		2	8	2	ДС/3
Тема 6. Технології профілактики та подолання соціально-психологічних труднощів в організації	20	2	2	2	19	2	ДС/3
Разом за змістовим модулем 1	94	12	8	8	81	12	18
Змістовий модуль 2. Коучинг							
Тема 7. Концептуальні засади коучингу	15	1	2		10	3	ДС/3
Тема 8. Етичні стандарти та компетенції коуча	19	1	2	2	12	3	ДС/3
Тема 9. Моделі life та бізнес коучингу	18	2		2	12	3	ДС/3
Тема 10. Методи і технології проведення коучингу	16	2	2	2	8	2	ДС/3
Тема 11. Техніки, спрямовані на вирішення конкретних завдань клієнта	18	2	2	2	10	2	Р/10
Разом за змістовим модулем 2	86	8	8	8	52	13	22
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							МКР/30
Модульна контрольна робота 2							МКР/30
Всього годин:	210	20	16	16	133	25	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, МКР – модульна контрольна робота, Р – реферат, аналітична записка, аналітичне есе, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

- Застосування рольових ігор та тренінгів для психологічної підготовки менеджерів і персоналу організації
- Технологія прийняття менеджерами управлінських рішень в організації
- Особливості та інструменти бізнес коучингу
- Концепція learning company.
- Функції коучингу в управлінні.
- Особливості впровадження технології коучингу в бізнес.
- Коучинг як стиль управління.
- Моделі та техніки коучингу у бізнесі.
- Командний коучинг.
- Особливості та інструменти life коучингу
- Філософія лайф-коучингу.
- Концепція емоційної компетентності.
- Робота з внутрішніми обмеженнями.
- Техніки впливу на мотиваційну сферу.

IV. Політика оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному лабораторному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лабораторних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань лабораторних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів): 3 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. 2 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні помилки. 1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки. 0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота передбачає проведення аудиторної письмової роботи під час останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля. Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з 3 завдань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів): 30-20 балів – вільно володіє обсягом матеріалу, вільно висловлює власні думки, повністю і якісно розкрив всі питання виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовує міжпредметні зв'язки. 10-19 балів – вільно висловлює власні думки, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки; 1-9 балів – не повністю з допущенням помилок розкрив всі питання; 0 балів – відповідь відсутня.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу та керівництвом факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад Kahoot).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Підсумкова контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування, на якому студент одержує хаотичну вибірку у 30 питань (завдань), правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 2 бали. Максимально можлива кількість одержаних за тест балів – 60.

Загальна оцінка підраховується як сума балів за обома модулями. Оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання.

Питання для підготовки до контролю:

1. Основи організаційного розвитку.
2. Специфіка OD-підходу до консультування організацій.
3. Види консультування організації.
4. Критерії типології консультування організацій (позиція консультанта; ступінь спеціалізації; критерії оцінки ефективності організації; наявність-відсутність системного підходу; орієнтація на процес або на результат).
5. Цілі організаційного консультування: розвивальні, корекційні, профілактичні, адаптивні. Вибір методів консультування. Типи клієнтів.
6. Основні види діяльності організаційних психологів (просвітницька, психологічна діагностика, експертна оцінка, прогнозування, профілактика, психокорекційна, психоконсультативна та психотерапевтична діяльність). Специфіка роботи організаційного консультанта в Україні.
7. Моделі психологічної служби для вирішення психологічних проблем в організаціях («суспільна», «організаційна», «групова», «особистісна»; «екстремальна» і «стабільна»; «безпосередня» та «опосередкована»).
8. Технологічний підхід до консультування організацій
9. Поняття про психолого-організаційне консультування та його роль в реалізації технологічного підходу в роботі організаційних психологів.
10. Мотиваційний компонент моделі психолого-організаційного консультування
11. Когнітивно-смісловий та операційний компоненти моделі психолого-організаційного консультування
12. Особистісний та організаційний компоненти моделі психолого-організаційного консультування
13. Використання інтерактивних технік у процесі реалізації технологічного підходу в роботі організаційних психологів
14. Поняття про інтерактивні техніки та їх роль у реалізації технологічного підходу в роботі організаційних психологів
15. Роль організаційно-спрямовуючих інтерактивних технік у формуванні психологічної культури менеджерів і персоналу організацій
16. Використання змістовно-сміслових інтерактивних технік для психологічної підготовки менеджерів і персоналу організацій
17. Застосування рольових ігор та тренінгів для психологічної підготовки менеджерів і персоналу організацій
18. Поняття про професійне самовизначення, структуру та динаміку роботи менеджерів організацій

19. Загальні принципи і методики вивчення особливостей професійно-управлінського самовизначення менеджерів (діагностичний компонент технології)
20. Тренінгова та консультативна програма для розвитку професійно-управлінського самовизначення менеджерів (корекційно-розвивальний компонент технології).
21. Технологія прийняття менеджерами управлінських рішень в організації
22. Поняття про управлінське рішення та чинники, що впливають на його прийняття в організації (інформаційно-смісловий компонент технології)
23. Методи діагностики особливостей прийняття управлінських рішень в організації (діагностичний компонент технології).
24. Ділові та навчально-рольові ігри для підготовки менеджерів до ефективного прийняття управлінських рішень (корекційно-розвивальний компонент технології)
25. Зміст і структура професійної стики менеджерів (інформаційно-смісловий компонент технології)
26. Методи дослідження особливостей професійної стики менеджерів (діагностичний компонент технології)
27. Система тренінгових занять для формування професійної стики менеджерів (корекційно-розвивальний компонент технології)
28. Технології профілактики та подолання соціально-психологічних труднощів в організації
29. Поняття про комунікативні бар'єри в організації, їх види та причини виникнення (інформаційно-смісловий компонент технології)
30. Система діагностичних методик для вивчення комунікативних бар'єрів в організації (діагностичний компонент технології)
31. Організаційні конфлікти: основні види, причини виникнення та шляхи подолання (інформаційно-смісловий компонент технології)
32. Система діагностичних методик для вивчення особливостей організаційних конфліктів (діагностичний компонент технології)
33. Модель психолого-організаційного консультування з проблеми розв'язання конфліктів в організації (корекційно-розвивальний компонент технології)
34. Зміст, структура та види соціально-психологічного клімату в організації (інформаційно-смісловий компонент технології)
35. Методики для діагностики соціально-психологічного клімату в організації (діагностичний компонент технології)
36. Концептуальні засади коучингу
37. Вихідні положення коучингу.
38. Становлення коучингу як дисципліни.
39. Співвідношення коучингу і психологічного консультування.
40. Принципи коучингу. Види коучингу.
41. Переваги застосування коучингу в особистісній та професійній сферах.
42. Етичні стандарти та компетенції коуча
43. Етичні і юридичні норми діяльності коуча, кваліфікаційні вимоги.
44. Етапи коучингового процесу.
45. Застосування принципу SMART у постановці мети.
46. Проблема оцінки ефективності коучингу. Методи оцінки ефективності коучингу.
47. Моделі life та бізнес коучингу
48. Загальна схема навчання та розвитку.
49. Схема коучингу за Д.Колбом.
50. Модель GROW, запропонована Джоном Уітмором.
51. Модель коучингу Мері Бет О'Ніл.
52. Модель коуч-сесії Мерилін Аткинсон.
53. Методи і технології проведення коучингу
54. Технології побудови ефективної комунікації у коучинговому процесі.
55. Методика формулювання запитань у коучинговому процесі.

56. Техніка «рівневого слухання» у коучинговій комунікації.
57. Метод шкалування.
58. Техніка лінії часу.
59. Техніки подолання сумнівів.
60. Техніка «Колесо коучингу».
61. Модель логічних рівнів, розроблена Робертом Ділтсом.
62. Сценарне планування. Інтерв'ю.
63. Техніка дисоціації в роботі з стресом.
64. Методика подолання опору та заперечень у коучинговому процесі.
65. Методика аналізу і корекції стратегій управління часом (тайм-менеджмент).
66. Техніки, спрямовані на вивчення ціннісно-сислової сфери особистості.
67. Особливості та інструменти бізнес коучингу
68. Концепція learning company.
69. Функції коучингу в управлінні.
70. Особливості впровадження технології коучингу в бізнес.
71. Коучинг як стиль управління.
72. Моделі та техніки коучингу у бізнесі.
73. Командний коучинг.
74. Особливості та інструменти life коучингу
75. Філософія лайф-коучингу.
76. Концепція емоційної компетентності.
77. Робота з внутрішніми обмеженнями.
78. Техніки впливу на мотиваційну сферу.

VI. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	«Зараховано»
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
1 – 59	FX	«Незараховано»

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Аткинсон М., Чойс Т. Рэй. Пошаговая система: Наука и искусство коучинга/Пер. с англ. - К.: Companion Group, 2010. 256 с. Режим доступа: <http://library.procoaching.com/rb/poshagovaya-sistema-kouchinga-merilin-atkinson.html#.WeXd14-0PIU>
2. Дауни М. Эффективный коучинг: уроки коуча коучей. М.: Добрая книга. 288 с. Режим доступа: <https://marketing.wikireading.ru/38200>
3. Котовська І., Оксентюк Р., Вовк Ю. Коучинг як новий метод управління персоналом [Електронний ресурс] // Соціально-економічні проблеми і держава. 2016. Вип. 1 (14). С. 178-184. Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2016/16kivhrm.pdf>.
4. Ключевые компетенции icf для разных уровней сертификации коучей [электронный вариант]. – Режим доступа: <http://54erfolg.ru/assets/files/Klyuchevie-kompetencii-koucha.pdf>
5. Рейнольдс М. Коучинг: эмоциональная компетентность / Пер. с англ. Центра поддержки корпоративного управления и бизнеса. Центр поддержки корпоративного управления и бизнеса, 2003. 112 с. Режим доступа: <http://klex.ru/83j>
6. Уитмор Дж. Коучинг высокой эффективности /Пер. с англ. М.: Международная академия корпоративного управления и бизнеса, 2005. 168 с.Режим доступа: <http://asbook.in.ua/wp-content/uploads/2017/03/Dzhon-Uitmor.Kouching.pdf>
7. Уитворт Л. Кимси-Хаус Г., Сэндал Ф. Коактивный коучинг. Учебник. Издательство: Центр поддержки корпоративного управления и бизнеса, 2004. 360 с. Режим доступа: <http://www.klex.ru/6ra>
8. Улановский А.М. Коучинг с оглядкой на науку: практики позитивной жизни // Психология. Журнал высшей школы экономики, 2012. Т. 9. № 4. С. 59–80. Режим доступа: <https://elibrary.ru/contents.asp?issueid=1134730>
9. Голви У. Т. Работа как внутренняя игра. Фокус, обучение, удовольствие и мобильность на рабочем месте. М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. С. 194. Режим доступа: <http://www.booksgid.com/business/481-rabota-kak-vnutrennjaja-igra.-fokus.html>
10. Рыбкин И. Системно-интегративный коучинг: Концепты, технологии, программы. М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2009 448 с. Режим доступа: www.koob.ru/rybkin
11. Максимов В. Е. Коучинг от А до Я. Возможно все. СПб.: Издательство «Речь», 2004. - 272 с.
12. Самоукина Н. Туркулец Н. Коучинг— ваш проводник в мире бизнеса. СПб.: Питер, 2004. 192 с:
13. Смарт Дж. К. Коучинг/ Пер. с англ., под ред. О. Б. Бетиной. СПб.: Издательский Дом «Нева», 2004. 192 с.
14. Хмельницька О.С. Коучинг як сучасна технологія підвищення ефективності навчального процесу // «Young scientist». № 6 (46). june, 2017. p.316-317. – Режим доступа: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/6/71.pdf>